

Færdigheder, saasom det at kunne skrive sit Modersmaal nogenlunde correct; jeg har selv, som Lærer, havt at kæmpe med denne Mangel i den tidligere Dannelse hos Elever, der vare i Confirmationaalderen. Den store Mængde Undervisningsfag, der i 3 er opregnet, forekommer mig at være en uheldig Omstændighed, der ogsaa findes ved de lærde Skoler, og som synes begrundet i en vis Uengstlighed for, at en Elev, ved Mangel af visse Kundskaber, ikke skulde anses for dannet, selv om denne Mangel kun er midlertidig, og i en vis Frygt for, at det Lærte skulde tabes. Den første Frygt bringer os til samtidigt at undervise i formange Fag og tage tidligere fat paa Læregjenstande, end det i og for sig er nødvendigt, og jeg troer, at de fleste vist vilde give mig Ret i, at det hos en 12-årig Dreng, der ikke vidste, hvad Hovedstaden i China heed, uagtet han havde gaaet i en Skole, der forberedede til Universitetet, vilde anses for en stor Mangel; men jeg troer paa den anden Side, at man maa indrømme, at Saadant kan læres senere, hvis det er mere belejligt, ligesom det ogsaa ganske vist kan læres tidligere. Men man frygter tillige for, at de erhvervede Kundskaber kunne tabes, og vedligeholder derfor Undervisningen i en Deel Fag længere, end det i og for sig behøves; ganske vist, hvad der blot er Huskommelsesværk, vil efter længere Tids Forløb gaae tabt, men det vilde ikke altsid nytte, at det hufkedes, navnlig fordi det Lærte kommer til ikke at stemme med Virkeligheden.

En væsentlig Grund for mig til at nære Betæneligheder ved enkelte Punkter i Lovforslaget er dels Bestemmelserne om Sprogundervisningen og dels Bestemmelserne om den mathematisk Undervisning. Herom hedder det i Motiverne Pag. 22:

„3 Tydsk og Engelsk maatte Disciplene søges bragte til med Lethed og Sikkerhed at forstaae profaiske Forfattere, hvis Stil ikke har særegne Vanskeligheder, i Tydsk ogsaa det almindelige Digtersprog samt til skriftligen at udtrykke sig uden grove Feil indenfor det profaiske Sprogs almindelige Omraade. Stilen ved Modenhedsproven maatte være af en let

Art og væsentlig beregnet paa at godtgjøre en antagelig Sikkerhed i Grammatikens Hovedregler, i Tydsk ogsaa et Herredømme over det almindeligste Drøforraad.

„3 Fransk bør opnaaes Gode til at læse og forstaae lettere franske Profaiske med den dertil fornødne grammatikalske Kundskab samt til sprogrigtigen at gjengive skriftligen paa Fransk lettere danske Sætninger. Ved Modenhedsproven formenes derimod ikke at burde fordres fransk Stil; da det er antaget at være formeget ved denne Examen at forlange 3 Stiludarbejdelser foruden Afhandlingerne i Modersmaalet.

At Tydsk ved disse Bestemmelser er saa særlig fremhævet, kan jeg ikke andet end ansee for uheldigt; efter den Erfaring, jeg tidligere har haft — siden 1850 har jeg ikke havt særlig Anledning til at beskæftige mig med at undervise Drengene i den Alder — maa jeg være af den Formening, at det at lære at forstaa Tydsk vil kunne opnaaes i en ikke alt for lang Tid. Det forekommer mig saaledes, som allerede bemærket, at der er lagt en væsentlig Vægt paa Tydsk, og jeg kan virkelig ikke indsee, hvad der skulde være i Veien for, med Hensyn til hvilket Sprog man særlig vilde lægge Vægt paa, at overlade Bestemmelsen deraf til Bedkommendes Forældre eller Bærger, thi det er ganske vist, at med Hensyn til den fremtidige Nytte i det borgerlige Liv er Engelsk for Mange af langt større Vigtighed end Tydsk. Den anden Undervisningsgjenstand, ved hvilken jeg nærede nogen Betænelighed, var Mathematik. Jeg maa bede undskyldt, at jeg vover mig noget udenfor mit egentlige Fag, og jeg kan maafee frygte for af Mathematikere at blive kaldt revolutionair, uagtet jeg i mine Fordringer ikke gaaer videre end, at mit Forslag maa blive taget under videre Overveelse ved anden Behandling. Jeg tillader mig nemlig at henstille, om ikke den mathematisk Undervisning, istedetfor som nu at omfatte elementair Plangeometri, bør omfatte Congruentslaren baade i Plangeometri og Stereometri, og at saaledes hele Ligeandnesslaren bliver bort. Det er nemlig ganske vist, at Folk, som have nydt den i Forslag